

suspensus ob vitium incontinentiæ, quo fuerit cognitus laborare, scienter ausus fuerit celebrare divina, est deponendus non solum ab officio, sed etiam a beneficio. — 7. Suspensus a minori ordine non potest ad majores ascendere, nisi prius absolvatur. — 8. Suspensus ab ingressu ecclesiæ, si celebrat in ea, fit irregularis, et si moritur impenitens, durante suspensione, caret ecclesiastica sepultura. — 9. Suspensus ab officio, ordine et jurisdictione in uno loco, ubique est suspensus. — 10. Ordines et alii actus per suspensionem prohibiti, sunt validi, exceptis electionibus. — 11. Et exceptis actibus jurisdictionis, et per hoc absolute suspensus invalide absolvit, nisi ob suspensionem occultam sit error communis, ob quem ecclesia jurisdictionem supplet. — 12. Suspensio a divinis tempore appellationis est nulla.

(1. Si suspensus aliquem actum, a quo est suspensus, exerceat, graviter peccat, si materia est gravis et si, durante suspensione, actus ordinis exerceat, ipso facto incurrit irregularitatem, ut habetur in cap. 1 *De sentent. et re judicat.*, et cap. 1, *De sentent. excomm.*, in 6.

(2. Suspensus ab officio et beneficio non potest eligere, et est incapax beneficii ecclesiastici, et provisio ei facta est nulla, sicuti constat ex cap. *Cum dilectus*, *De consuetud.* Cum enim beneficium detur propter officium, non recte confertur ei qui officio præstare non potest. Cap. ult. *De clerico excomm. ministrant.*

(3. Suspensus ab ordine et beneficio, voluntarie et scienter violans suspensionem, præsertim celebrando, in perpetuum ab officio et beneficio est deponendus, ut colligitur ex cap. *Clerici*, et cap. *Latores*, *De clerico excomm.*

(4. Si suspensus a beneficio audeat se ingerere usurpando fructus ejusdem beneficii, graviter peccat, et tenetur ad illorum restitutionem; cum hac distinctione, quod si sint fructus præbendæ, sunt restituendi Ecclesiæ vel pauperibus; si vero sint fructus quotidianarum distributionum ob assistentiam divinis officiis, sunt restituendi iis qui astiterunt divinis officiis, juxta textum in c. *Si quis deinceps* 17, q. 4. (5. Et præter hoc onus restitutionis et grave peccatum usurpans hos fructus, contrahit perpetuam privationem beneficiorum, ex textu in cap. 1, § ultim., et cap. *Cupientes*, vers. *Cæterum*, *De elect.*, in 6.

(6. Si quis suspensus ob vitium incontinentiæ, quo fuerit cognitus laborare, scienter ausus fuerit celebrare divina, est deponendus, non solum ab officio, sed etiam a beneficio; sic expresse habetur in cap. *Ut clericorum*, verb. *Si quis*, *De vita et honestate clericor.*

(7. Suspensus a minore ordine non potest ad majores ascendere, nisi prius absolvatur, quia suspensus ab ordine inferiore censetur etiam suspensus a superiore, non vice versa; nam cui non licet quod minus est, non debet licere quod est majus, arg. l. *Legatorum*, § ultim., ff. *De interdictis*, ubi expresse habetur: « Est enim perquam ridiculum, eum qui minoribus honoribus pœnæ causa prohibitus est, ad majores aspirare; majori-

bus tamen prohibitus, minores petere non prohibetur. »

(8. Suspensus ab ingressu ecclesiæ, si celebrat in ea, fit irregularis, et si moritur impenitens, durante suspensione, caret ecclesiastica sepultura. Cap. *Is cui*, *De sentent. excomm.*, in 6.

(9. Suspensus ab officio, ordine et jurisdictione in uno loco, ubique est suspensus; ita ut nullibi possit exercere actus illius potestatis, a qua fuit suspensus, donec absolvatur; quia censura afficit immediate personam, ideoque eam comitatur etiam extra territorium ferentis, uti notant doctores cum Glossa in cap. *Pastoralis*, § *Verum*, *De appellat.*

(10. Sciendum tamen est quod ordines, et alii actus per suspensionem prohibiti, sunt validi, exceptis electionibus. Cap. *Cum dilectus*, *De consuetud.*, cap. *Cum inter* 16, *De election.* (11. Et exceptis actibus jurisdictionis, et per hoc absolute suspensus invalide absolvit; absolutio enim a sic suspensus data est nulla, nisi ob suspensionem occultam sit error communis, ob quem Ecclesia jurisdictionem supplet. Arg. can. *Infirmis* 1, caus. 3, quæst. 8, l. *Barbarius* 3, ff. *De officio prætor.*

NOTÆ ROMANI THEOLOGI.

Non sufficit error communis, sed requiritur etiam titulus coloratus, ut alias diximus.

RESPONSIO AUCTORIS.

Quamvis non parva sit controversia inter doctores, an sufficiat error communis sine titulo colorato, ut videre est in verb. *CONFESSARIUS*, art. 1, num. 38 ad 42, inclusive; conclusio tamen mea apertissime indicat, adesse in confessario absolute suspensus dictum titulum coloratum, cum expresse dicat: Absolutio enim a sic suspensus data, est nulla, nisi ob suspensionem occultam sit error communis, ob quem Ecclesia jurisdictionem supplet. Cum enim hic confessarius ante suspensionem occultam vere et realiter omnibus innotuerit, ut a legitimo superiore titulo requisito ad actum absolutionis munus se continue et publice exponens ad confessiones excipiendas, et superventa suspensio fuerit communiter occulta, certe sine alio expresso addito, ob hunc errorem communem Ecclesia supplet in hoc casu jurisdictionem. Frustra enim exprimitur, quod jam intelligitur, leg. *Cornelius* 69, ff. *De hæredibus instituendis*. Habetur etenim pro expresso quod tacite subintelligitur, l. *Fideicommissa* 11, § *Si filio*, ff. *De legatis* 111, cum similibus.

(12. Suspensio a divinis inflicta pendente appellatione declarata fuit invalida a sacra congr. Concil., in *Amalphantana* 10 Augusti 1724, apud *Thes. resol. sacr. congr. Concil.*, tom. III.

ARTICULUS VIII.

Suspensio quoad modos quibus tollitur.

SUMMARIUM.

1. Suspensio inflicta propter contumaciam cum hac lege tacita vel expressa, ut suspensus non possit prius absolvi quam a contumacia, seu inobe-

dientia recedat, tollitur per absolutionem. — 2. Dicta absolutio a tali suspensione juris potest dari ab episcopo vel alio quasi episcopali jurisdictione prædito, si non sit specialiter reservata Pontifici. — 3. Suspensio imposita ad determinatum tempus vel sub conditione, elapso tempore vel conditione adimpleta, eo ipso cessat per se ipsam sine alia superioris declaratione. — 4. Suspensio lata præcise ut pœna alicujus patrat delicti, tollitur per dispensationem, quæ dispensatio dari solum potest ab auctore canonis aut ejus successore, delegato vel superiore, non autem ab inferiore. — 5. Pro suspensionis absolutione nulla sunt præscripta determinata verba; unde sufficiunt quæcumque verba apta ad illam exprimendam, quocumque idiomate proferantur. — 6. Datur tamen forma adhiberi solita ex usu Ecclesiæ. — 7. Prius autem quam detur hæc absolutio, exigendum est ab absolvendo, ultra promissionem de cætero non committendi tale crimen, juramentum de stando mandatis Ecclesiæ. — 8. Et si crimen, propter quod incursa est suspensio, tangat tertiam personam, quod satisfaciat parti offensæ.

(1. Suspensio inflicta propter contumaciam, cum hac lege tacita vel expressa, ut suspensus non possit prius absolvi, quam a contumacia seu inobedientia recedat, tollitur per absolutionem. (2. Quæ absolutio a tali suspensione juris potest dari ab episcopo vel alio quasi episcopali jurisdictione prædito, si non sit specialiter reservata Pontifici. Arg. cap. *Nuper*, *De sentent. excomm.*, et cap. *Ex litteris*, *De constitut.*

(3. Suspensio imposita ad determinatum tempus, v. gr. ad annum, vel sub conditione: *Donec resipuerit*, elapso tempore vel conditione adimpleta, eo ipso cessat per se ipsam sine alia superioris declaratione. Sic

SUSPICIO.

Vide verb. JUDICIUM TEMERARIUM, a n. 13 ad 14.

SUSURRATIO.

Vide verb. DETRACTIO, art. 1, n. 10.

SYMBOLUM.

SUMMARIUM.

1. Symbolum unde sit dictum. — 2. Symbolum quid sit. — 3. Symbola principaliora sunt quatuor: nempe Apostolicum, Nicænum, Constantinopolitanum et sancti Athanasii. — 4. Symbolum Apostolicum est sic dictum, quia ab apostolis fuit confectum singulis suum articulum apponentibus. — 5. Quo ordine quisque apostolus suum apposuit articulum. — 6. Symbolum Nicænum quare sic dictum et confectum. — 7. Affertur ipsum symbolum Nicænum. — 8. Symbolum Constantinopolitanum quare sic dictum et confectum. — 9. Affertur ipsum Symbolum Constantinopolitanum. — 10. Ipsi symbolis fuit facta hæc additio *Filioque*, primum in concilio Toletano, et deinde confirmata ab aliis. — 11. Affertur symbolum cum tali additione *Filioque*, prout traditur a concilio Tridentino, et recitatur seu canitur in missa. — 12. Symbolum apostolicum cepit recitari in missa a tempore ipsorum apostolorum. — 13. Et idem apostolicum Symbolum re-

(1. Symbolum dictum est a *Syn*, quod est *simul*, et *Bolus*, quod est *morsellus*, quia nempe Symbolum apostolorum, quod est

FERRAR. VII.

Glossa recepta in Clem. 1, *De decimis*, verb. *Donec*, et in cap. *Quia sæpe*, *De elect.*, in 6, verb. *Donec*.

(4. Suspensio lata præcise ut pœna alicujus patrat delicti tollitur per dispensationem, quæ dispensatio dari solum potest ab auctore canonis, aut ejus successore, delegato vel superiore, non autem ab inferiore, sive suspensio lata sit a jure, sive lata ab homine, sive lata sit ad determinatum tempus, sive sine temporis limitatione, quia sicut legem superioris, ita et annexam ei pœnam inferior solvere non potest. Glossa in cap. *Cupientes*, § *Cæterum*, verb. *Suspensus*, *De elect.*, in 6.

(5. Pro suspensionis absolutione nulla sunt præscripta determinata verba, unde sufficiunt quæcumque verba apta ad illam exprimendam, quocumque idiomate proferantur. (6. Ex usu tamen Ecclesiæ consueto hæc, vel similis forma adhiberi solet: « Absolvo te a vinculo suspensionis, quod incurristi ob talem vel talem causam, et restituo te pristinae executioni tuorum ordinum vel officiorum. »

(7. Prius autem, quam detur hæc absolutio, exigendum est ab absolvendo, ultra promissionem de cætero non committendi tale crimen, juramentum de stando mandatis Ecclesiæ, ut habetur in cap. *Super eo* 1, cap. *Venerabili* 52, *De sent. excomm.* (8. Et si crimen, propter quod incursa est suspensio, tangat tertiam personam, quod satisfaciat parti offensæ, ut habetur in cap. *Porro*, et in cap. *Parochianus*, *De sent. excommunicat.*

citatum fuit in missa apud Romanos seu in Ecclesia Romana plus quam mille annis, hoc est usque ad tempora Bened. VII, dicti VIII. — 14. In aliis autem ecclesiis loco Symboli apostolorum jam antea in missa cœperat recitari et cani Symbolum Nicænum juxta decretum sancti Marci Papæ, et deinde Symbolum Constantinopolitanum juxta decret. S. Damasi Papæ I. — 15. Consuetudo recitandi in missa Symbolum prius Apostolicum, deinde Nicænum et demum Constantinopolitanum asseritur a plurimis. — 16. Symbolum sancti Athanasii ab ipso compositum fuisse traditur tempore, quo Romam a Julio Papa vocatus fuit, ut calumniis adversariorum responderet. — 17. Symbolum sancti Athanasii laudabilius in choro recitatur stando. — 18. Plures magni nominis doctores negant tale symbolum esse genuinum fetum sancti Athanasii. — 19. Symbolum in quibus festis et missis sit dicendum, vel non, et cur ac quomodo? ad n. 51. — 52. Alia ad rem ad n. 54.

primum et a quo cætera appellantur symbola, confectum est ab omnibus simul apostolis, singulis eorum aliquem morsellum